Цифровізація в процесах і процедурах забезпечення якості: кращі практики, загрози та перспективи

Олена Єременко,
заступниця Голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

ESG 2027

Заклади освіти повинні мати політику та процедури, спрямовані на забезпечення та поліпшення управління, організації та якості всієї своєї діяльності, з урахуванням цифрової трансформації та використання штучного інтелекту.

ESG 2027

1.1 Політики забезпечення якості

Політики враховують наслідки *цифрової трансформації, зокрема штучного інтелекту*, для навчання, викладання, оцінювання та процесів забезпечення якості, у тому числі щодо академічної доброчесності.

1.3 Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання

Використання *цифрових інструментів, зокрема штучного інтелекту*, у навчанні, викладанні та оцінюванні має бути відповідальним, прозорим, людиноцентричним і підлягати перевірці людиною.

2.3 Запровадження процесів

Використання *цифрових інструментів, зокрема штучного інтелекту*, у процесах зовнішнього забезпечення якості має бути відповідальним, прозорим, людиноцентричним і підлягати перевірці людиною.

Закон України «Про академічну доброчесність»

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття 8. Академічна доброчесність під час створення та оприлюднення академічних творів

4. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності.

Стаття 18. Види порушень академічної доброчесності

1. Видами порушень академічної доброчесності є:

7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Стаття 29. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом

1. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, - це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

2. За недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, до особи застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

Цифровізація зовнішньої системи забезпечення якості

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інформаційно-комунікаційна система

ІКС

- **100 %** цифровізація процедури
- **15 410** акредитаційних справ
- **100 %** прозорість для стейкголдерів

Інформаційна система NAQA.svr

NAQA.svr

- **100 %** цифровізація процедури
- **55 706** повідомлень
- **17 493** записів

У період з 2020 до 26.10.2026 було переоформлено 11 806 сертифікатів, з них:

2026 рік	2385
2025 рік	7276

Плани і завдання

1. Унормування політик і процедур Національного агентства щодо використання штучного інтелекту.

2. Супровід ЗВО щодо розробки і запровадження ними політик і процедур щодо використання штучного інтелекту.

3. Посилення використання інструментів ШІ, наприклад, щодо рецензування звітів ЕГ та висновків ГЕР.

Далі буде…

Внутрішні системи забезпечення якості

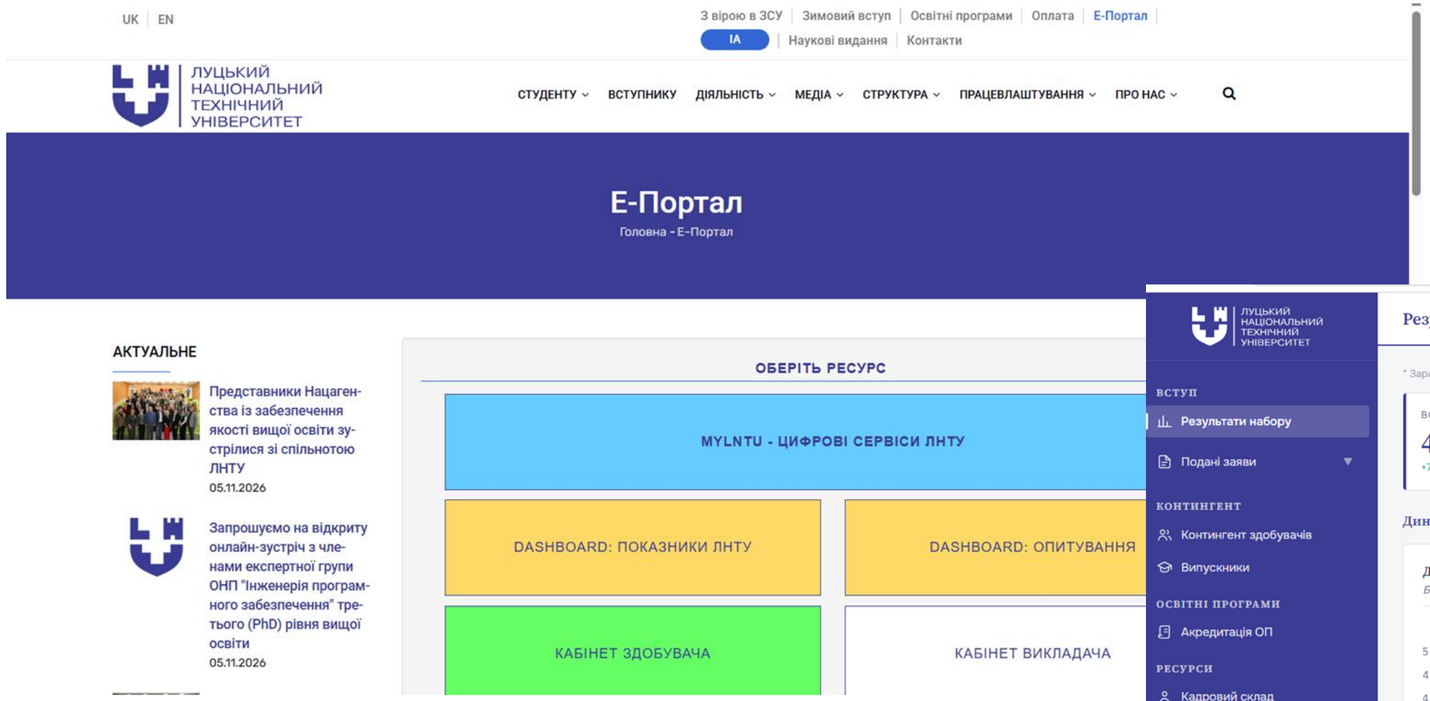
Закон України «Про вищу освіту» (2015)

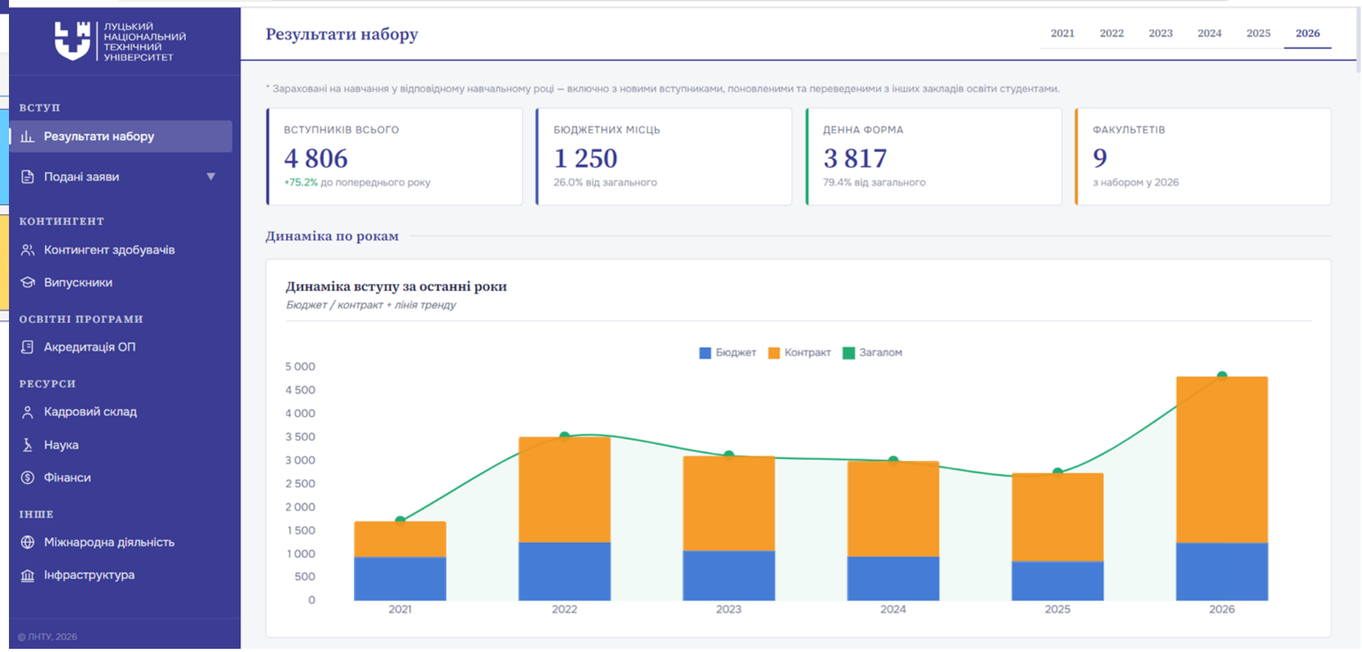
2. Система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

6) забезпечення наявності інформаційних* систем для ефективного управління освітнім процесом /…/

**у Законі слова «цифровий» та його синоніми відсутні, слово «інформаційний» на 50% стосується інформаційних стендів*

Інструмент, без якого нікуди

Ефективні інтегровані цифрові системи управління освітнім процесом

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- онлайн-система Digital University для наскрізного координування всіх ключових освітніх та адміністративних процесів у єдиному інтерфейсі (Житомирська політехніка);
- три взаємопов'язаних власних систем («Сікорський», «Електронний кампус», «МуКрі») для повного циклу адміністрування та навчання (КПІ);
- система «Цифровий кампус», що об'єднує сервіси управління, навчання (Moodle), науки та адміністрування (Університет Грінченка);
- авторська платформа цифрового університету «SMART Університет» для повної автоматизації документобігу, комунікації та адміністрування освітнього процесу (ЗУНУ);
- інтегрована система «Віртуальний університет», що поєднує повне навчально-методичне забезпечення дисциплін із інструментами онлайн-управління (ЛДУБЖ).

Перспективи

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Коригування Критеріїв оцінювання освітніх програм (Додаток 1 до Положення про акредитацію освітніх програм (2024).

Ураховуючи, що вимоги щодо ШІ визначено на рівні стандартів ESG 2027, закріпити у формулюванні Критеріїв вимогу щодо політики забезпечення якості ЗВО, деталізовану лише в Роз'ясненнях, принципи використання ШІ та цифрової трансформації доцільно закріпити безпосередньо в Критеріях (підкритерії 4.1, 4.2, 5.3, 5.4, 6.4, 7.1, 8.7).

Перспективи

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дослідити можливості відповідального використання ШІ експертами та членами ГЕР під час експертизи, розробити відповідні тренінгові програми.

Про неприпустимість написання звітів та висновків у процесі акредитаційної експертизи з використанням ШІ див. Додаток 6 до протоколу № 15 (87) від 23.09.2025 (звернення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про особливості застосування ШІ у процесах і процедурах забезпечення якості)

Дякую за високий стандарт якості та ідеальну коректність у спільній роботі! *

**Єдиний слайд із використанням ШІ в презентації – його вдячність*